

พระราชบัญญัติ

สถาบันพระปกเกล้า พ.ศ.2541

.....

ภูมิพลอดุลยเดช ป.ร.

ให้ไว้ ณ วันที่ 30 สิงหาคม พ.ศ. 2541

เป็นปีที่ 53 ในรัชกาลปัจจุบัน

พระบาทสมเด็จพระปรมินทรมหาภูมิพลอดุลยเดช มีพระบรมราชโองการโปรดเกล้าฯ ให้ประกาศว่า โดยที่เป็นการสมควรมีกฎหมายว่าด้วยสถาบันพระปกเกล้า จึงทรงพระกรุณาโปรดเกล้าฯ ให้ตราพระราชบัญญัติขึ้นไว้ โดยคำแนะนำยินยอมของรัฐสภา ดังต่อไปนี้

มาตรา 1 พระราชบัญญัตินี้เรียกว่า “พระราชบัญญัติสถาบันพระปกเกล้า พ.ศ. 2541”

มาตรา 2¹ พระราชบัญญัตินี้ให้ใช้บังคับตั้งแต่วันถัดจากวันประกาศในราชกิจจานุเบกษาเป็นต้นไป

มาตรา 3 ในพระราชบัญญัตินี้

“การพัฒนาประชาธิปไตย” ให้หมายความรวมถึง การวิจัย การเก็บรวบรวมองค์ความรู้และประสบการณ์เกี่ยวกับการเมืองการปกครองในระบอบประชาธิปไตยอันมีพระมหากษัตริย์ทรงเป็นประมุข ตลอดจนการส่งเสริม การเผยแพร่ การฝึกอบรมเพื่อให้ระบอบและวิถีชีวิตประชาธิปไตยเป็นปึกแผ่นและยั่งยืน

“สถาบัน” หมายความว่า สถาบันพระปกเกล้า

“สภาสถาบัน” หมายความว่า สภาสถาบันพระปกเกล้า

“กองทุน” หมายความว่า กองทุนเพื่อการพัฒนาและเผยแพร่ประชาธิปไตย

“กรรมการ” หมายความว่า กรรมการสถาบันพระปกเกล้า

“เลขาธิการ” หมายความว่า เลขาธิการสถาบันพระปกเกล้า

“พนักงาน” หมายความว่า พนักงานของสถาบันพระปกเกล้า

“ลูกจ้าง” หมายความว่า ลูกจ้างของสถาบันพระปกเกล้า

มาตรา 4 ให้ประธานรัฐสภารักษาราชการตามพระราชบัญญัตินี้

¹ ประกาศในราชกิจจานุเบกษา เล่มที่ 115 ตอนที่ 57 ก เมื่อวันที่ 4 กันยายน 2541

หมวด 1

การจัดตั้ง วัตถุประสงค์ และอำนาจหน้าที่ของสถาบัน

มาตรา 5 ให้จัดตั้งสถาบันขึ้น เรียกว่า “สถาบันพระปกเกล้า” และให้สถาบันนี้เป็นนิติบุคคล อยู่ในกำกับดูแลของประธานรัฐสภา กิจการของสถาบันไม่อยู่ภายใต้บังคับแห่งกฎหมายว่าด้วยการคุ้มครองแรงงาน กฎหมายว่าด้วยแรงงานสัมพันธ์ กฎหมายว่าด้วยประกันสังคม และกฎหมายว่าด้วยเงินทดแทน ทั้งนี้ เลขอาธิการ รongเลขอาธิการ พนักงานและลูกจ้างของสถาบันต้องได้รับประโยชน์ตอบแทน ไม่น้อยกว่าที่กำหนดไว้ในกฎหมายว่าด้วยการคุ้มครองแรงงาน กฎหมายว่าด้วยประกันสังคมและกฎหมายว่าด้วยเงินทดแทน

สถาบันเป็นหน่วยงานของรัฐที่ไม่เป็นส่วนราชการตามกฎหมายว่าด้วยวิธีการจัดระเบียบปฏิบัติราชการฝ่ายรัฐสภา และไม่เป็นรัฐวิสาหกิจตามกฎหมายว่าด้วยการงบประมาณและกฎหมายอื่น

มาตรา 6 สถาบันมีวัตถุประสงค์ดังนี้

(1) ศึกษาและวิเคราะห์ทางวิชาการต่างๆ เพื่อเป็นแนวทางในการพัฒนาประชาธิปไตยอย่างเป็นระบบ

(2) ประสานงานกับหน่วยงานอื่นๆ ด้านนโยบายเพื่อการพัฒนาประชาธิปไตย

(3) วิจัยและสนับสนุนการวิจัยเพื่อการพัฒนาประชาธิปไตย

(4) เผยแพร่และสนับสนุนการเผยแพร่ประชาธิปไตยตามรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย

(5) จัดและสนับสนุนการศึกษาอบรมบุคลากรจากภาครัฐ ภาคเอกชนและประชาชนเกี่ยวกับการเมือง การปกครอง และการเศรษฐกิจและสังคมในระบอบประชาธิปไตย

(6) บริการข้อมูลข่าวสารเกี่ยวกับความรู้และผลงานวิจัย และวิชาการทางการเมืองการปกครองในระบอบประชาธิปไตย

(7) ส่งเสริมความร่วมมือกับองค์กรในประเทศและต่างประเทศในกิจการเกี่ยวกับการพัฒนาประชาธิปไตย

(8) ส่งเสริมงานวิชาการของรัฐสภา

(9) บริหารกองทุนตามพระราชบัญญัตินี้

(10) กระทำการอื่นใดตามที่กฎหมายกำหนดให้เป็นหน้าที่ของสถาบันหรือตามที่สภาสถาบันกำหนด

มาตรา 7 ให้สถาบันมีอำนาจกระทำการกิจการต่างๆ ภายในขอบเขตแห่งวัตถุประสงค์ตามมาตรา 6 และอำนาจเช่นที่ว่านี้ให้รวมถึง

(1) ถูกรวมสิทธิ์หรือมีสิทธิครอบครอง หรือมีทรัพย์สินสิทธิต่างๆ สร้าง ซื้อ ว่าจ้าง รับจ้าง จัดหาหรือดำเนินการใดๆ เกี่ยวกับทรัพย์สินทั้งในและนอกราชอาณาจักร ตลอดจนทรัพย์สินที่มีผู้อุทิศให้

(2)² ให้ประกาศนียบัตร ประกาศนียบัตรชั้นสูง ประกาศนียบัตรกิตติมศักดิ์ ประกาศนียบัตรชั้นสูง กิตติมศักดิ์ สัมฤทธิบัตร และวุฒิบัตร ได้ดังนี้

(ก.) ประกาศนียบัตร ออกให้แก่ผู้สำเร็จการศึกษาอบรมกลุ่มวิชาใดกลุ่มวิชาหนึ่ง

(ข.) ประกาศนียบัตรชั้นสูง ออกให้แก่ผู้สำเร็จการศึกษาอบรมกลุ่มวิชาใดกลุ่มวิชาหนึ่งที่ได้รับปริญญาชั้นใดชั้นหนึ่งหรือเทียบเท่าแล้ว

(ค.) ประกาศนียบัตรกิตติมศักดิ์ และประกาศนียบัตรชั้นสูงกิตติมศักดิ์ ออกให้แก่ผู้ทรงคุณวุฒิ และคุณธรรมอันควรแก่การยกย่อง

(ง.) สัมฤทธิบัตร ออกให้แก่ผู้ผ่านการอบรมและการทดสอบเฉพาะวิชา

(จ.) วุฒิบัตร ออกให้แก่ผู้ผ่านการอบรมเฉพาะเรื่อง

ทั้งนี้ ตามข้อบังคับของสถาบัน

(3) ทำความตกลงและร่วมมือกับองค์การหรือหน่วยงานในประเทศและต่างประเทศในกิจการเกี่ยวกับการพัฒนาประชาธิปไตย

(3 ทวิ)³ รับสถานศึกษาหรือหน่วยงานอื่นเข้าสมทบในสถาบัน และให้ประกาศนียบัตร ประกาศนียบัตรชั้นสูง สัมฤทธิบัตร และวุฒิบัตร แก่ผู้สำเร็จการศึกษาอบรมจากสถานศึกษาหรือหน่วยงานอื่นนั้นได้ ทั้งนี้ ตามข้อบังคับของสถาบัน

(4) จัดให้มีและให้ทุนเพื่อสนับสนุนการพัฒนาประชาธิปไตย

(5) ว่าจ้างหรือมอบให้บุคคลใดประกอบกิจการส่วนใดส่วนหนึ่งของสถาบัน

(6) บริหารกองทุนตามกฎหมายและระเบียบซึ่งสภาสถาบันกำหนด

(7) ดำเนินกิจการอื่นใดเพื่อให้บรรลุวัตถุประสงค์ของสถาบัน

ข้อบังคับตามวรรคหนึ่งเมื่อได้ประกาศในราชกิจจานุเบกษาแล้ว ให้ใช้บังคับได้⁴

หมวด 2

สภาสถาบันและเลขาธิการ

มาตรา 8 ให้มีสภาสถาบันพระปกเกล้า ประกอบด้วย

(1) ประธานรัฐสภาเป็นประธานสภาสถาบัน

(2) รองประธานรัฐสภาเป็นรองประธานสภาสถาบัน

² มาตรา 7 (2) ถูกยกเลิกและให้ใช้มาตรา 7 (2) โดย มาตรา 3 แห่งพระราชบัญญัติสถาบันพระปกเกล้า (ฉบับที่ 2) พ.ศ. 2543

³ มาตรา 7 (3 ทวิ) ถูกเพิ่มเติมโดย มาตรา 4 แห่ง พระราชบัญญัติสถาบันพระปกเกล้า (ฉบับที่ 2) พ.ศ. 2543

⁴ วรรคสองของมาตรา 7 ถูกเพิ่มเติมโดย มาตรา 5 แห่ง พระราชบัญญัติสถาบันพระปกเกล้า (ฉบับที่ 2) พ.ศ. 2543

(3) กรรมการสภาสถาบันโดยตำแหน่ง ได้แก่ ผู้นำฝ่ายค้านในสภาผู้แทนราษฎร ผู้อำนวยการสำนักงานงบประมาณ เลขาธิการสภาผู้แทนราษฎร และเลขาธิการวุฒิสภา

(4) กรรมการสภาสถาบันซึ่งเลือกจากประธานคณะกรรมการธิการสามัญประจำสภาผู้แทนราษฎร จำนวนสองคน และกรรมการสภาสถาบันซึ่งเลือกจากประธานคณะกรรมการธิการสามัญประจำวุฒิสภาจำนวนหนึ่งคน

(5) กรรมการสภาสถาบันผู้ทรงคุณวุฒิจำนวนสิบเอ็ดคนซึ่งจะได้ทรงพระกรุณาโปรดเกล้าฯ แต่งตั้งโดยคำแนะนำของประธานสภาสถาบัน รองประธานสภาสถาบันและกรรมการสภาสถาบันตาม (3) และ (4) และ

(6) เลขาธิการเป็นกรรมการและเลขานุการสภาสถาบัน

หลักเกณฑ์และวิธีการเลือกกรรมการสภาสถาบันตาม (4) และคุณสมบัติของกรรมการสภาสถาบันตาม (5) ให้เป็นไปตามข้อบังคับของสถาบัน

มาตรา 8 ทวิ⁵ ในกรณีที่ตำแหน่งตามมาตรา 8 วางลงไม่ว่าด้วยเหตุใดๆ และยังมีได้มีผู้ดำรงตำแหน่งดังกล่าวแทนตำแหน่งที่ว่าง ให้สภาสถาบันพระปกเกล้า ประกอบด้วยผู้ดำรงตำแหน่งตามมาตรา 8 ที่เหลืออยู่ ในกรณีที่ตำแหน่งที่ว่างเป็นตำแหน่งตามมาตรา 8 (1) ให้รองประธานสภาสถาบันทำหน้าที่ประธานสภาสถาบัน

มาตรา 9 สภาสถาบันมีอำนาจและหน้าที่ควบคุมดูแลกิจการทั่วไปของสถาบัน และโดยเฉพาะให้มีอำนาจหน้าที่ดังนี้

(1) กำหนดนโยบายและควบคุมดูแลการดำเนินงานของสถาบัน

(2) กำหนดนโยบายและควบคุมดูแลการบริหารเงินกองทุนและพิจารณาจัดสรรทุนสำหรับกิจกรรมต่างๆ ของสถาบัน

(3) อนุมัติแผนหลักและแผนการดำเนินงานของสถาบัน

(4) ออกข้อบังคับว่าด้วยการจัดแบ่งส่วนงาน และการบริหารงานของสถาบัน

(5) ออกข้อบังคับและวางระเบียบเกี่ยวกับการเงินและทรัพย์สินของสถาบัน

(6) อนุมัติงบประมาณรายจ่ายของสถาบัน

(7)⁶ อนุมัติให้ประกาศนียบัตร ประกาศนียบัตรชั้นสูง ประกาศนียบัตรกิตติมศักดิ์ ประกาศนียบัตรชั้นสูงกิตติมศักดิ์ สัมฤทธิบัตร และวุฒิบัตรของสถาบัน

(8) ออกข้อบังคับว่าด้วยการบริหารงานบุคคลของสถาบันเกี่ยวกับการกำหนดตำแหน่งอัตราเงินเดือน ค่าจ้าง ค่าตอบแทน สวัสดิการและประโยชน์เกื้อกูลอื่น การบรรจุ การแต่งตั้ง การให้ได้รับเงินเดือนหรือ

⁵ มาตรา 8 ทวิ ถูกเพิ่มเติมโดยมาตรา 6 แห่ง พระราชบัญญัติสถาบันพระปกเกล้า (ฉบับที่ 2) พ.ศ. 2543

⁶ มาตรา 9 (7) ถูกยกเลิกและเพิ่มเติมโดยมาตรา 7 แห่ง พระราชบัญญัติสถาบันพระปกเกล้า (ฉบับที่ 2) พ.ศ. 2543

ค่าจ้าง การออกจากงาน ระเบียบวินัย การลงโทษ การร้องทุกข์ และการอุทธรณ์ การลงโทษของพนักงานและ ลูกจ้าง

(8 ทวิ)⁷ ออกข้อบังคับว่าด้วยเครื่องแบบ เครื่องแต่งกายของประธาน รองประธาน กรรมการ สภาสถาบัน รวมทั้งบุคลากร และผู้ศึกษาอบรม เข็มวิทยฐานะ ตรา เครื่องหมาย หรือสัญลักษณ์ของสถาบัน

ข้อบังคับดังกล่าวให้ประกาศในราชกิจจานุเบกษา

(9) ออกข้อบังคับว่าด้วยคุณสมบัติ หลักเกณฑ์และวิธีการคัดเลือก เลขาธิการ การปฏิบัติงานของ เลขาธิการ และการมอบให้ผู้อื่นรักษาการแทนหรือปฏิบัติกรแทนเลขาธิการ

(10) แต่งตั้งและถอดถอนเลขาธิการและรองเลขาธิการ

(11) ปฏิบัติการอื่นๆ ตามที่กฎหมายกำหนดให้เป็นอำนาจและหน้าที่ของสภาสถาบัน

มาตรา 10 ให้กรรมการผู้ทรงคุณวุฒิมีวาระอยู่ในตำแหน่งคราวละสี่ปี

ในกรณีที่กรรมการผู้ทรงคุณวุฒิพ้นจากตำแหน่งก่อนครบวาระ ให้ผู้ได้รับแต่งตั้งให้ดำรงตำแหน่ง แทนอยู่ในตำแหน่งเท่ากับวาระที่เหลืออยู่ของกรรมการผู้ทรงคุณวุฒิซึ่งได้รับแต่งตั้งไว้แล้ว

กรรมการผู้ทรงคุณวุฒิซึ่งพ้นจากตำแหน่งตามวาระ อาจได้รับแต่งตั้งอีกได้แต่จะดำรงตำแหน่งเกิน สองวาระติดต่อกันไม่ได้

ในกรณีที่กรรมการผู้ทรงคุณวุฒิพ้นจากตำแหน่งตามวาระ แต่ยังมีได้ทรงพระกรุณาโปรดเกล้าฯ แต่งตั้งกรรมการผู้ทรงคุณวุฒิขึ้นใหม่ ให้กรรมการผู้ทรงคุณวุฒิซึ่งพ้นจากตำแหน่งปฏิบัติหน้าที่ต่อไปจนกว่าจะ ได้ทรงพระกรุณาโปรดเกล้าฯ แต่งตั้งกรรมการผู้ทรงคุณวุฒิขึ้นใหม่แล้ว

มาตรา 11 นอกจากพ้นจากตำแหน่งตามวาระตามมาตรา 10 กรรมการผู้ทรงคุณวุฒิพ้นจาก ตำแหน่งเมื่อ

- (1) ตาย
- (2) ลาออก
- (3) เป็นบุคคลล้มละลาย
- (4) เป็นคนไร้ความสามารถหรือคนเสมือนไร้ความสามารถ
- (5) ได้รับโทษจำคุกโดยคำพิพากษาถึงที่สุดให้จำคุก เว้นแต่เป็นโทษสำหรับความผิดที่ได้กระทำโดย ประมาท หรือความผิดลหุโทษ

มาตรา 12 การประชุมสภาสถาบันต้องมีกรรมการมาประชุมไม่น้อยกว่ากึ่งหนึ่งของจำนวน กรรมการทั้งหมด จึงจะเป็นองค์ประชุม

⁷

มาตรา 9 (8 ทวิ) ถูกเพิ่มเติมโดยมาตรา 8 แห่ง พระราชบัญญัติสถาบันพระปกเกล้า (ฉบับที่ 2) พ.ศ. 2543

ในการประชุมสภาสถาบัน ถ้าประธานสภาสถาบันไม่มาหรือไม่อาจปฏิบัติหน้าที่ได้ให้รองประธานสภาสถาบันเป็นประธานในที่ประชุม ถ้าประธานสภาสถาบันและรองประธานสภาสถาบันไม่มาประชุมหรือไม่อาจปฏิบัติหน้าที่ได้ ให้ที่ประชุมเลือกกรรมการคนหนึ่งเป็นประธานในที่ประชุม

การวินิจฉัยชี้ขาดของที่ประชุมให้ถือเสียงข้างมาก

กรรมการคนหนึ่งให้มียกเสียงหนึ่งในการลงคะแนน ถ้าคะแนนเสียงเท่ากันให้ประธานในที่ประชุมออกเสียงเพิ่มขึ้นอีกเสียงหนึ่งเป็นเสียงชี้ขาด

การดำเนินการใดๆ เกี่ยวกับการประชุมที่มีได้บัญญัติไว้ในมาตรานี้ ให้เป็นไปตามข้อบังคับของสภาสถาบัน

มาตรา 13 สภาสถาบันมีอำนาจแต่งตั้งคณะกรรมการหรือคณะอนุกรรมการเพื่อพิจารณาหรือปฏิบัติการอย่างใดอย่างหนึ่งตามที่สภาสถาบันมอบหมาย

การประชุมคณะกรรมการหรือคณะอนุกรรมการ ให้นำความในมาตรา 12 มาใช้บังคับโดยอนุโลม

มาตรา 14 ให้ประธานสภาสถาบัน รองประธานสภาสถาบัน กรรมการสภาสถาบัน คณะกรรมการและคณะอนุกรรมการตามมาตรา 13 ได้รับเบี้ยประชุมและหรือประโยชน์ตอบแทนอื่นตามระเบียบที่สภาสถาบันกำหนด

มาตรา 15 ให้สถาบันมีเลขาธิการเป็นผู้รับผิดชอบการบริหารงานของสถาบันและอาจมีรองเลขาธิการคนหนึ่งหรือหลายคนตามจำนวนที่สภาสถาบันกำหนด เพื่อทำหน้าที่ตามที่เลขาธิการมอบหมาย

คุณสมบัติ วิธีการแต่งตั้งและถอดถอนเลขาธิการและรองเลขาธิการให้เป็นไปตามข้อบังคับของสภาสถาบัน

เมื่อเลขาธิการพ้นจากตำแหน่งให้รองเลขาธิการพ้นจากตำแหน่งด้วย

มาตรา 16 ให้เลขาธิการมีวาระอยู่ในตำแหน่งคราวละสี่ปี และอาจได้รับแต่งตั้งอีกได้ แต่จะดำรงตำแหน่งเกินสองวาระติดต่อกันไม่ได้

มาตรา 17 ให้เลขาธิการมีอำนาจหน้าที่ดังนี้

(1) บริหารกิจการของสถาบันให้เป็นไปตามวัตถุประสงค์และนโยบายของสภาสถาบัน
 (2) บังคับบัญชาพนักงานและลูกจ้างของสถาบันทุกตำแหน่ง
 (3) บรรจุ แต่งตั้ง เลื่อน ลด ตัดเงินเดือนหรือค่าจ้าง ลงโทษทางวินัยพนักงานและลูกจ้างตลอดจนให้พนักงานหรือลูกจ้างออกจากตำแหน่ง ทั้งนี้ ตามข้อบังคับที่สภาสถาบันกำหนด

(4) วางระเบียบเกี่ยวกับการดำเนินงานของสถาบัน โดยไม่ขัดหรือแย้งกับข้อบังคับ ระเบียบหรือมติของสภาสถาบัน

(5) เป็นผู้แทนสถาบันในส่วนที่เกี่ยวกับบุคคลภายนอก และเพื่อการนี้เลขาธิการจะมอบอำนาจให้พนักงานคนใดคนหนึ่งปฏิบัติงานเฉพาะอย่างแทนก็ได้ แต่ต้องไม่ขัดต่อระเบียบที่สภาสถาบันกำหนด

มาตรา 18 ให้สภาสถาบันเป็นผู้กำหนดอัตราเงินเดือนของเลขาธิการและรองเลขาธิการ

มาตรา 19 ให้มีคณะกรรมการบริหารสถาบันพระปกเกล้า ประกอบด้วยเลขาธิการเป็นประธาน กรรมการ และกรรมการบริหารอื่นที่สภาสถาบันแต่งตั้งตามที่เลขาธิการเสนอ จำนวนไม่น้อยกว่าสี่คนแต่ไม่เกิน เจ็ดคน

ให้คณะกรรมการบริหารสถาบันพระปกเกล้ามีอำนาจหน้าที่ควบคุมดูแลการปฏิบัติงานของสถาบัน และโครงการต่างๆ ที่สภาสถาบันให้ความเห็นชอบ หรือมอบหมาย

กรรมการบริหารสถาบันพระปกเกล้า พ้นจากตำแหน่งเมื่อเลขาธิการพ้นจากตำแหน่งและให้นำความในมาตรา 16 มาใช้บังคับโดยอนุโลม

หมวด 3

กองทุน

มาตรา 20 ให้จัดตั้งกองทุนขึ้นกองทุนหนึ่งในสถาบัน เรียกว่า “กองทุนเพื่อการพัฒนาและเผยแพร่ ประชาธิปไตย” เพื่อเป็นทุนหมุนเวียนและใช้จ่ายสำหรับการดำเนินงานของสถาบัน ประกอบด้วย

- (1) เงินทุนประเดิมที่รัฐบาลจัดสรรให้
- (2) เงินอุดหนุนที่รัฐบาลจัดสรรให้จากงบประมาณแผ่นดิน
- (3) เงินอุดหนุนจากต่างประเทศ รวมทั้งองค์การระหว่างประเทศ
- (4) เงินหรือทรัพย์สินที่มีผู้มอบให้เพื่อสมทบกองทุน
- (5) ดอกผลหรือรายได้อื่น
- (6) เงินและทรัพย์สินอื่นที่ตกเป็นของกองทุน

เงินทุนประเดิมตาม (1) และเงินอุดหนุนตาม (2) นั้น รัฐบาลพึงจัดสรรให้แก่สถาบันโดยตรงเป็น จำนวนที่เพียงพอสำหรับค่าใช้จ่ายที่จำเป็นในการดำเนินการตามวัตถุประสงค์ของสถาบัน

มาตรา 21 รายได้ที่เกิดจากกองทุนตามมาตรา 20 และรายได้อื่นของสถาบันให้นำส่งเข้ากองทุน โดยไม่ต้องส่งกระทรวงการคลังตามกฎหมายว่าด้วยเงินคงคลังและกฎหมายว่าด้วยวิธีการงบประมาณ

มาตรา 22 บรรดาอสังหาริมทรัพย์ที่สถาบันได้มาโดยมีผู้อุทิศให้หรือได้มาโดยการซื้อด้วยเงินรายได้ ของสถาบัน หรือแลกเปลี่ยนกับทรัพย์สินของสถาบัน ให้เป็นกรรมสิทธิ์ของสถาบัน

มาตรา 23 ทรัพย์สินของสถาบันไม่อยู่ในความรับผิดชอบแห่งการบังคับคดีและบุคคลใดจะยกอายุความ ขึ้นเป็นข้อต่อสู้กับสถาบันในเรื่องทรัพย์สินของสถาบันมิได้

หมวด 4

การบัญชีและการตรวจสอบ

มาตรา 24 ให้สถาบันวางและถือไว้ซึ่งระบบการบัญชีที่เหมาะสมแก่กิจการแยกตามประเภทงาน ส่วนที่สำคัญ มีสมุดบัญชีรายการรับและจ่ายเงิน ทรัพย์สินและหนี้สินที่แสดงกิจการที่เป็นอยู่ตามความจริงและตามที่ควร ตามประเภทงานพร้อมด้วยข้อความอันเป็นที่มาของรายการนั้นๆ และให้มีการตรวจสอบบัญชีภายในเป็นประจำ

มาตรา 25 ให้สถาบันจัดทำงบดุล และบัญชีรับจ่าย ส่งผู้สอบบัญชีตรวจสอบภายในเก้าสิบวัน นับแต่วันสิ้นปีงบประมาณแผ่นดินทุกปี

ให้สำนักงานตรวจเงินแผ่นดินเป็นผู้สอบบัญชีของสถาบันทุกรอบปี แล้วทำรายงานผลการสอบบัญชีเสนอต่อสภาสถาบันภายในหนึ่งร้อยห้าสิบวันนับแต่วันสิ้นปีงบประมาณแผ่นดินทุกปี

มาตรา 26 ให้สถาบันจัดทำรายงานประจำปีทุกๆ ปี เสนอต่อสภาสถาบันเพื่อเสนอประธานรัฐสภา โดยแสดงงบดุล และบัญชีรับจ่ายที่ผู้สอบบัญชีรับรองว่าถูกต้องพร้อมทั้งรายงานของผู้สอบบัญชีรวมทั้งแสดงผลงานของสถาบันในปีที่ล่วงมาด้วย

ให้ประธานรัฐสภาเสนอรายงานประจำปีตามวรรคหนึ่งต่อรัฐสภาเพื่อทราบ

หมวด 5

การติดตาม ตรวจสอบ และประเมินผล

มาตรา 27 ให้มีคณะกรรมการติดตามและประเมินผลการปฏิบัติงานของสถาบัน ประกอบด้วย ประธานกรรมการและกรรมการอื่นจำนวนไม่น้อยกว่าสองคนแต่ไม่เกินสี่คน ซึ่งประธานรัฐสภาแต่งตั้งโดยความเห็นชอบของสภาสถาบัน

ให้นำมาตรา 10 มาตรา 11 มาตรา 12 มาตรา 13 และมาตรา 14 มาใช้บังคับโดยอนุโลม

มาตรา 28 ให้คณะกรรมการติดตามและประเมินผลการปฏิบัติงานของสถาบัน มีอำนาจหน้าที่ดังนี้

(1) ติดตาม ตรวจสอบ และประเมินผลงานของสถาบันและของเลขาธิการโดยรับฟังความคิดเห็นอย่างกว้างขวางเกี่ยวกับการปฏิบัติหน้าที่ของสถาบันประกอบการประเมินผลงาน

(2) รายงานผลการติดตาม และตรวจสอบผลงานของสถาบันและของเลขาธิการต่อประธานสภาสถาบันทุกหกเดือน

(3) ประเมินผลงานของสถาบันทุกปีและจัดทำรายงานการประเมินผลงานเสนอต่อประธานสภาสถาบัน

หมวด 5 ทวิ⁸

บทกำหนดโทษ

มาตรา 28 ทวิ ผู้ใดใช้เครื่องแบบ เครื่องแต่งกาย เข็มวิทยฐานะ ตรา เครื่องหมาย หรือสัญลักษณ์ของสถาบันหรือ สิ่งอื่นใดที่เลียนแบบสิ่งดังกล่าว โดยไม่มีสิทธิที่จะใช้หรือแสดงด้วยประการใดๆ ว่าตนมีประกาศนียบัตร ประกาศนียบัตรชั้นสูง ประกาศนียบัตรกิตติมศักดิ์ ประกาศนียบัตรชั้นสูงกิตติมศักดิ์ สัมฤทธิบัตร หรือวุฒิปบัตร หรือมีตำแหน่งใดในสถาบันโดยที่ตนไม่มีสิทธิ ถ้าได้กระทำเพื่อให้เกิดความเสียหายแก่สถาบันหรือบุคคลอื่นเชื่อว่าตนมีสิทธิที่จะใช้ หรือมีวิทยฐานะ หรือตำแหน่งดังกล่าว ต้องระวางโทษจำคุกไม่เกินหกเดือน หรือปรับไม่เกินห้าหมื่นบาท หรือทั้งจำทั้งปรับ

มาตรา 28 ตริ ผู้ใด

(1) ปลอมหรือเลียนแบบซึ่งเครื่องแบบ เครื่องแต่งกาย เข็มวิทยฐานะ ตรา เครื่องหมาย หรือสัญลักษณ์ของสถาบัน ไม่ว่าจะกระทำเป็นสืใด หรือทำด้วยวิธีใดๆ

(2) ใช้สิ่งที่ปลอมหรือทำเลียนแบบตาม (1)

ต้องระวางโทษจำคุกไม่เกินหนึ่งปี หรือปรับไม่เกินหนึ่งแสนบาทหรือทั้งจำทั้งปรับ

ถ้าผู้กระทำความผิดตาม (1) เป็นผู้กระทำความผิดตาม (2) ด้วยให้ลงโทษกระทงเดียว

⁸ หมวด 5 ทวิและมาตรา 28 ทวิ, มาตรา 28 ตริ ถูกเพิ่มเติมโดยมาตรา 9 แห่ง พระราชบัญญัติสถาบันพระปกเกล้า (ฉบับที่ 2) พ.ศ. 2543

บทเฉพาะกาล

มาตรา 29 ให้โอนบรรดาอำนาจหน้าที่ กิจการ ทรัพย์สิน สิทธิ นี้ รวมทั้งงบประมาณของสำนักงานเลขาธิการสภาผู้แทนราษฎร เฉพาะในส่วนที่เกี่ยวกับราชการของสถาบันพระปกเกล้า และพิพิธภัณฑสถานในส่วนที่เกี่ยวกับพิพิธภัณฑสถานพระบาทสมเด็จพระปกเกล้าเจ้าอยู่หัว ที่มีอยู่ในวันที่พระราชบัญญัตินี้ใช้บังคับไปเป็นของสถาบัน

มาตรา 30 ข้าราชการหรือลูกจ้างผู้ใดของสำนักงานเลขาธิการสภาผู้แทนราษฎรและสำนักงานเลขาธิการวุฒิสภา ถ้าสมัครใจจะโอนไปปฏิบัติงานเป็นพนักงานหรือลูกจ้างของสถาบันและได้แจ้งความจำนงเป็นหนังสือต่อผู้บังคับบัญชาผู้มีอำนาจบรรจุและแต่งตั้งภายในเก้าสิบวันนับแต่วันที่พระราชบัญญัตินี้ใช้บังคับ ให้โอนข้าราชการหรือลูกจ้างผู้นั้นไปเป็นพนักงานหรือลูกจ้างของสถาบัน ทั้งนี้ ตามที่ประธานรัฐสภาและสถาบันจะได้ตกลงกัน

ให้ข้าราชการหรือลูกจ้างที่โอนไปเป็นพนักงานหรือลูกจ้างของสถาบัน แล้วแต่กรณี ได้รับเงินเดือนหรือค่าจ้าง รวมทั้งสิทธิและประโยชน์ต่างๆ เท่ากับที่เคยได้รับอยู่เดิมไปพลางก่อนจนกว่าจะได้บรรจุและแต่งตั้งให้ดำรงตำแหน่งในสถาบัน แต่จะแต่งตั้งให้ได้รับเงินเดือนหรือค่าจ้างต่ำกว่าเงินเดือนหรือค่าจ้างที่ได้รับอยู่เดิมไม่ได้ ส่วนเงินเดือนหรือค่าจ้าง รวมทั้งสิทธิและประโยชน์ต่างๆ ที่จะได้รับต่อไปนั้นให้เป็นไปตามข้อบังคับของสภาสถาบัน ซึ่งต้องไม่ต่ำกว่าที่กำหนดในกฎหมายว่าด้วยพนักงานรัฐวิสาหกิจ

มาตรา 31 การโอนข้าราชการตามมาตรา 30 ให้ถือว่าเป็นการออกจากราชการเพราะทางราชการเลิกหรือยุบตำแหน่ง และให้ได้รับบำเหน็จบำนาญตามกฎหมายว่าด้วยบำเหน็จบำนาญข้าราชการหรือกฎหมายว่าด้วยกองทุนบำเหน็จบำนาญข้าราชการ แล้วแต่กรณี

การโอนลูกจ้างตามมาตรา 30 ให้ถือว่าเป็นการออกจากราชการเพราะทางราชการยุบตำแหน่งหรือทางราชการเลิกจ้างโดยไม่มีความผิด และให้ได้รับบำเหน็จตามระเบียบกระทรวงการคลังว่าด้วยบำเหน็จลูกจ้าง

เพื่อประโยชน์ในการนับเวลาการทำงานสำหรับคำนวณบำเหน็จหรือบำนาญตามข้อบังคับของสถาบัน ข้าราชการหรือลูกจ้างผู้ใดที่โอนไปตามมาตรา 30 ประสงค์จะให้นับเวลาราชการหรือเวลาทำงานในขณะที่เป็นข้าราชการหรือลูกจ้างก่อนที่มีการโอนเป็นเวลาทำงานของพนักงานหรือลูกจ้างของสถาบันแล้วแต่กรณี ก็ให้มีสิทธิกระทำโดยแสดงความจำนงว่าไม่ขอรับบำเหน็จหรือบำนาญ

การไม่ขอรับบำเหน็จหรือบำนาญตามวรรคสาม จะต้องกระทำภายในเก้าสิบวันนับแต่วันที่โอนสำหรับกรณีของข้าราชการให้ดำเนินการตามกฎหมายว่าด้วยบำเหน็จบำนาญข้าราชการ สำหรับกรณีของลูกจ้างให้กระทำเป็นหนังสือลงลายมือชื่อเป็นหลักฐานยื่นต่อสำนักงานเลขาธิการสภาผู้แทนราษฎรหรือสำนักงานเลขาธิการวุฒิสภาแล้วแต่กรณีไปให้กระทรวงการคลังทราบ

ผู้รับสนองพระบรมราชโองการ

ชวน หลีกภัย

นายกรัฐมนตรี

หมายเหตุ :- เหตุผลในการประกาศใช้พระราชบัญญัติฉบับนี้ คือ โดยที่เป็นการสมควรจัดตั้งสถาบันพระปกเกล้าขึ้นเป็นสถาบันทางวิชาการ ในกำกับรัฐสภา เพื่อทำหน้าที่เผยแพร่ความรู้ด้านการเมืองการปกครองในระบอบประชาธิปไตยไปสู่ประชาชน รวมทั้งเพื่อการศึกษาค้นคว้า และวิจัยปัญหาและแนวทางการพัฒนาประชาธิปไตยอย่างมีระบบ เพื่อให้ระบอบประชาธิปไตยอันมีพระมหากษัตริย์ทรงเป็นประมุขมีความเป็นปึกแผ่นและยั่งยืน จึงจำเป็นต้องตราพระราชบัญญัตินี้

พระราชบัญญัติสถาบันพระปกเกล้า (ฉบับที่ 2) พ.ศ. 2543⁹

มาตรา 10 บรรดาประกาศนียบัตร ประกาศนียบัตรชั้นสูง ประกาศนียบัตรกิตติมศักดิ์ ประกาศนียบัตรชั้นสูงกิตติมศักดิ์ สัมฤทธิบัตร และวุฒิปัตร์ รวมทั้งเครื่องแบบ เครื่องแต่งกาย เข็มวิทยฐานะ ตราเครื่องหมาย หรือสัญลักษณ์ที่ได้มอบใช้ หรือทำขึ้นเพื่อใช้ตามวัตถุประสงค์ของสถาบันก่อนวันที่พระราชบัญญัตินี้ใช้บังคับ ให้ได้รับความคุ้มครองตามมาตรา 28 ทวิ และมาตรา 28 ตริ ของหมวด 5 ทวิ แห่งพระราชบัญญัติสถาบันพระปกเกล้า พ.ศ. 2541 ซึ่งแก้ไขเพิ่มเติมโดยพระราชบัญญัตินี้ด้วย

มาตรา 11 ให้ประธานรัฐสภารักษาการตามพระราชบัญญัตินี้

ผู้รับสนองพระบรมราชโองการ

ชวน หลีกภัย

นายกรัฐมนตรี

หมายเหตุ :- เหตุผลในการประกาศใช้พระราชบัญญัติฉบับนี้ คือ โดยที่กฎหมายว่าด้วยสถาบันพระปกเกล้าในปัจจุบันยังไม่มีบทบัญญัติกำหนดให้สภาสถาบันพระปกเกล้าดำเนินงานต่อไปได้ ในกรณี สภาผู้แทนราษฎร สิ้นอายุหรือถูกยุบหรือมีเหตุอื่นที่ทำให้องค์ประกอบของสภาสถาบันไม่ครบถ้วนตามกฎหมาย ประกอบกับอำนาจหน้าที่ของสถาบันพระปกเกล้า ซึ่งเป็นสถาบันวิชาการในกำกับรัฐสภายังไม่อยู่ในมาตรฐานเดียวกันกับสถาบันอุดมศึกษาของรัฐและเอกชนโดยทั่วไป จึงมีความจำเป็นที่จะต้องแก้ไขเพิ่มเติมกฎหมายว่าด้วยสถาบันพระปกเกล้า ให้สภาสถาบันพระปกเกล้าดำเนินการได้อย่างต่อเนื่อง รวมทั้งปรับปรุงอำนาจหน้าที่ของสถาบันพระปกเกล้าให้อยู่ในมาตรฐานเดียวกับสถาบันอุดมศึกษาของรัฐและเอกชนโดยทั่วไป จึงจำเป็นต้องตราพระราชบัญญัตินี้

⁹ ราชกิจจานุเบกษา เล่ม 117 ตอนที่ 111 ก หน้า 10 วันที่ 29 พฤศจิกายน 2543